ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Novém Jičíně rozhodl soudkyní JUDr. Ivanou Bačovou ve věci

žalobce: **Xxx**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Pavlíkem
sídlem K Nemocnici 166/14, 741 01 Nový Jičín

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti ČR**
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových,
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

pro: náhradu škody ve výši 56 323,08 Kč a o náhradu za nemajetkovou újmu ve výši 150 000 Kč

takto:

I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 40 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 40 000 Kč od 27. 9. 2019 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žaloba se zamítá ohledně povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 110 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % ročně z částky 110 000 Kč od 27. 9. 2019 do zaplacení.

III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci k rukám Mgr. Tomáše Pavlíka, advokáta se sídlem Nový Jičín, K Nemocnici 14, náhradu nákladů řízení ve výši, která bude vyčíslena v písemném vyhotovení rozsudku, do tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vavříčková.

Odůvodnění:

1. Žalobou doručenou soudu dne 15. 10. 2019 se žalobce domáhá po žalované zaplacení částky 206 323,08 Kč s úrokem z prodlení ve výši 10 % p. a. od 27. 9. 2019 do zaplacení a náhrady nákladů řízení. Uvedl, že usnesením Policie ČR – Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, územní odbor Nový Jičín, oddělení hospodářské kriminality SKPV ze dne 16. 12. 2014, č. j. KRPT-74578-65/TČ-2014-070481, bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu krácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle ustanovení § 240 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku. Usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 17. 12. 2016, sp. zn. 4T 153/2015 bylo trestní stíhání zastaveno dle § 223 odst. 1 trestního řádu z důvodu uvedeného v ustanovení **§ 11 odst. 1 písm. c)** trestního řádu. Z důvodu stížnosti státního zástupce ve věci rozhodoval Krajský soud v Ostravě, a to usnesením ze dne 21. 7. 2016, č. j. 7 To 100/2016 – 604, který usnesení o zastavení trestního stíhání žalobce z důvodu uvedeného v ustanovení § 11 odst. 1 písm. c) trestního řádu zrušil a nově rozhodl o jeho zastavení dle § 223 odst. 1 trestního řádu z důvodu uvedeného v ustanovení **§ 11 odst. 1 písm. j)** trestního řádu. Proti tomuto rozhodnutí si nejvyšší státní zástupce podal dovolání, o kterém Nejvyšší soud ČR rozhodl svým usnesením ze dne 5. 4. 2017, č. j. 7 To 1628/2016 – 26 tak, že se zrušují předchozí usnesení o zastavení trestního stíhání žalobce a Okresnímu soudu v Novém Jičíně se přikazuje ve věci znovu jednat a rozhodnout. Okresní soud v Novém Jičíně pak svým rozsudkem ze dne **17. 5. 2018, sp. zn. 4 T 153/2015 zprostil** žalobce dle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu obžaloby. Proti tomuto rozsudku si podal státní zástupce odvolání, o kterém Krajský soud v Ostravě svým usnesením ze dne 7. 1. 2019, č. j. 7 To 235/2018-854 rozhodl tak, že jej zamítl. V průběhu trestního stíhání si žalobce za obhájce zvolil Mgr. Tomáše Pavlíka, advokáta se sídlem AK Nový Jičín, K Nemocnici 4. Celková odměna a náhrada nákladů za obhajobu činila částku 56 323,08 Kč. Část nákladů za obhajobu platila namísto žalobce společnost xxx s. r. o. Tato společnost zaplatila za žalobce celkem částku 53 880 Kč. Z této částky jí byl vrácen přeplatek faktury č. 2019042 ze dne 14. 2. 2019 ve výši 1 333,42 Kč a žalobce jí zbývající částku ve výši 52 546,58 Kč zaplatil dne 12. 3. 2019. S ohledem na zprošťující rozsudek považuje žalobce usnesení o zahájení trestního stíhání za nezákonné rozhodnutí. Náklady, které žalobce vynaložil na svého obhájce ve výši 56 323,08 Kč, považuje za škodu, která mu vznikla v důsledku nezákonného rozhodnutí a kterou mu je žalovaná povinna zaplatit. Příčinnou souvislost mezi škodou a nezákonným rozhodnutím spatřuje žalobce v tom, že bez trestního řízení vedeného proti jeho osobě, by žalobce nebyl nucen vynaložit náklady na obhajobu. Vedle škody, která mu byla nezákonným usnesením způsobena, žalobci rovněž vznikla nemajetková újma, kterou žalobce žádá nahradit formou přiměřeného zadostiučinění v penězích, neboť má za to, že újmu není možno pro její dlouhou dobu trvání a intenzitu zásahu nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva je nedostačující. Sdělením obvinění a následným trestním stíháním, bylo zejména porušeno právo žalobce na ochranu jeho osobnosti. Žalobce byl v předmětném trestním stíhání ohrožen sazbou trestu odnětí svobody 2 až 8 let a trestní stíhání trvalo cca 46 měsíců. Po celou dobu trestního stíhání byl žalobce vystaven duševním útrapám, které spočívaly v prožívaném negativním stresu, obav a strachu z výsledku trestního stíhání, které mohlo skončit až uložením trestu odnětí svobody ve výše uvedené sazbě. Příčinná souvislost mezi nezákonným usnesením o zahájení trestního stíhání, potažmo trestním stíháním a nemajetkovou újmou žalobce, je opět spatřována v tom, že **bez zahájení trestního stíhání by žalobce nebyl vystaven útrapám a dalším následkům, které jsou v žádosti uvedeny. Žalobce má za to, že přiměřenou výši zadostiučinění představuje částka 150 000 Kč.** Žalobce se obrátil na žalovanou s žádostí o odškodnění a náhradu nemajetkové újmy žádostí ze dne 26. 3. 2019. Žalovaná se však k této žádosti nevyjádřila a ničeho nezaplatila.

2. Žalovaná po podání žaloby dne 23. 1. 2020 uznala nárok žalobce v části, ve které se domáhal náhrady újmy, která mu vznikla vynaložením nákladů na právní zastoupení v trestním řízení ve výši 52 009,80 Kč a tuto částku téhož dne na účet žalobce zaplatila. Žalobce započetl částku 52 009,80 Kč na náhradu újmy vzniklé vynaložením nákladů na právní zastoupení v trestním řízení a ve zbylé

části tohoto nároku, tedy ve výši 4 232,58 Kč s příslušenstvím, se nároku na její úhradu vzdal z důvodu ekonomiky řízení. Z toho důvodu, před jednáním dne 4. 2. 2020, vzal žalobce žalobu částečně zpět co do částky 56 323,08 Kč s úroky z prodlení z částky 4 232,58 Kč od 27. 9. 2019 do zaplacení a z částky 52 090,50 Kč od 23. 1. 2020 do zaplacení. Soud v rozsahu zpětvzetí řízení zastavil dle § 96 odst. 1, 2 a 4 o.s.ř., neboť mu nepřísluší přezkoumávat tento dispozitivní úkon žalobce učiněný před jednáním. Usnesení o částečném zastavení řízení nabylo právní moci dne 26. 2. 2020. Předmětem řízení tak nadále zůstala nemajetková újma v požadované výši 150 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky od 27. 9. 2019 do zaplacení.

3. Při jednání žalobce na podané žalobě po jejím částečném zpětvzetí setrval. Doplnil svá tvrzení tak, že částku 150 000 Kč, jako zadostiučinění, stanovil ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve věcech 30 Cdo 1747/2014 a 30 Cdo 2813/2011, kdy v souladu s tímto provádí srovnání s obdobnými případy, ve kterých byla nemajetková újma přiznána.

4. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě učinila nespornou skutečnost, že žalobce uplatnil dne 26. 3. 2019 z důvodů popsaných v žalobě nárok na náhradu škody ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb. v celkové výši 206 323,08 Kč. K projednání žádosti došlo dne 15. 1. 2020, kdy žalovaná konstatovala, že v předmětném trestním řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 7 zákona č. 82/1998 Sb. Náhrada škody a přiměřeného zadostiučinění však nebyla žalobci poskytnuta v požadované výši. Žalovaná poskytla žalobci odškodnění ve výši 52 090,50 Kč a ve zbytku žádost zamítla. Pokud jde o škodu vzniklou vynaložením nákladů na obhajobu v požadované výši 56 323,08 Kč, tyto žalovaná krátila tak, že uznala jako důvodnou náhradu nákladů v souladu s advokátním tarifem, upravujícím mimosmluvní odměnu, v částce 52 090,50 Kč vč. DPH, představující 16 úkonů právní služby po 2 300 Kč, 1 půlúkon po 1 150 Kč a 17 režijních paušálů po 300 Kč + DPH ve výši 21 %. Nepřiznala žalobci náhradu za úkon ze dne 11. 11. 2015 – sepis důkazního návrhu (2 300 Kč), který ve spise není dohledatelný, 1 režijní paušál, vztahující se k tomuto úkonu (300 Kč) a cestovní náhradu za cestu k veřejnému zasedání do Ostravy (498 Kč) a náhradu za promeškaný čas na té to cestě ze dne 7. 1. 2019 (400 Kč), jelikož nebyl doložen technický průkaz vozidla + DPH z těchto částek (734,58 Kč). Pokud jde o nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání, pak žalovaná nepřiznala žádnou náhradu, když má za to, že v daném případě, vzhledem ke stavu věci, je dostatečným zadostiučiněním konstatování, že došlo k nezákonnému trestnímu stíhání a omluva žalované žalobci. Přihlédla zejména k tomu, že žalobce má v rejstříku trestů záznam o podobné majetkové trestné činnosti (trestný čin pojistného podvodu), za kterou byl pravomocně odsouzen. Z toho vyplývá, že žalobce se trestné činnosti dopouštěl opakovaně a situace probíhajícího trestního stíhání je mu známa. Pokud jde o délku trestního řízení v trvání 4 let, tato není nikterak nepřiměřená, když orgány činné v trestním řízení postupovaly plynule a bez průtahů. Dle mínění žalované, musí být tvrzená nemajetková újma dostatečně prokázána, což v daném případě žalovaná neshledává. Vzhledem k tomu žalovaná navrhuje, aby žaloba o úhradu újmy ve výši 150 000 Kč s příslušenstvím byla zamítnuta.

5. V dané věci soud zjistil z žádosti ze dne 26. 3. 2019 adresované Ministerstvu spravedlnosti ČR, že žalobce požádal žalovanou o náhradu škody, která mu vznikla vynaložením prostředků na náklady obhajoby v trestním řízení, kterou vyčíslil částkou 56 323,08 Kč a poskytnutí zadostiučinění ve výši 150 000 Kč. Žalovaná potvrdila přijetí žádosti podáním ze dne 26. 3. 2019 a dále zaslala zástupci žalobce stanovisko dne 15. 1. 2020, z něhož vyplývá, že žádost byla posouzena podle zákona č. 82/1998 S. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Uvedla, že v daném případě došlo ohledně žadatele k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., za které lze považovat s ohledem na výsledek trestního řízení usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 16. 12. 2014. Pokud jde o náklady obhajoby, konstatovala, že ve věci žadatele byly splněny zákonné podmínky pro přiznání tohoto nároku co do důvodu, avšak bohužel výše požadované náhrady byla ponížena

v souladu s advokátním tarifem upravujícím mimosmluvní odměnu. Účtované úkony jsou co do druhu, délky a použité sazby v souladu s obsahem trestního spisu, s výjimkou úkonu ze dne 11. 11. 2015 – sepis důkazního návrhu, kdy ze spisu není žádný důkazní návrh dohledatelný a cestovné ze dne 7. 1. 2019 za cestu k veřejnému zasedání do Ostravy a zmeškaný čas, když nebyl doložen technický průkaz vozidla. Z toho důvodu žalovaná shledala důvodnou částku 52 090,50 Kč vč. DPH, představující 16 úkonů právní služby po 2 300 Kč, 1 půlúkon po 1 150 Kč, 17 režijních paušálů po 300 Kč a DPH ve výši 21 %. Pokud jde o náhradu nemajetkové újmy, potom žalovaná vycházela z kritérií, daných judikaturou NS, která mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy a které jsou následující: 1) povaha trestní věci, 2) délka trestního řízení, 3) následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby. Po zhodnocení všech okolností případu má žalovaná zato, že přiměřeným zadostiučiněním pro žalobce je konstatování, že v trestním řízení proti žalobci došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. a omluva žalované.

6. Z provedených důkazů má soud **prokázáno, že** :

7. Proti žalobci bylo zahájeno trestní stíhání usnesením Policie ČR – Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, územní odbor Nový Jičín, oddělení hospodářské kriminality SKPV ze dne **16. 12. 2014** pro podezření ze spáchání trestného činu krácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku. Žalobce se uvedeného jednání měl dopustit tím, že zahrnul do nákladů na dosažení příjmů fiktivní výdaje, a to v průběhu zdaňovacího období roku 2009 částku ve výši 2 924 077 Kč, čímž měl zkrátit daň o částku 395 835 Kč a v průběhu zdaňovacího období roku 2010 částku ve výši 2 274 250 Kč, čímž měl zkrátit daň o částku 308 661 Kč (č.l. 422). Žalobce byl ohrožen trestní sazbou trestu odnětí svobody v trvání 2 – 8 let. Dne 23. 12. 2014 udělil žalobce, jako obviněný v trestním řízení, plnou moc advokátovi Mgr. Tomáši Pavlíkovi, se sídlem AK Nový Jičín, K nemocnici 14 (č.l. 433). Proti usnesení byla podána stížnost (č.l. 435), která byla následně zamítnuta (439). Dne 14. 4. 2015 bylo vydáno usnesení P ČR č.j. KRPT – 74578-97/TČ-2014-070481 podle ust. § 79f odst. 1 trestního řádu o zajištění budoucí pohledávky obviněného na výplatu odbytného ze smlouvy o životním pojištění Easy Life do výše 704 496 Kč, neboť v dané věci nelze dosáhnout zajištění výnosu z trestné činnosti (č.l. 525). Dne **13. 8. 2015** Okresní státní zastupitelství v Novém Jičíně podalo obžalobu k Okresnímu soudu v Novém Jičíně (č.l. 544) a dne **17. 2. 2016** soud rozhodl o zastavení trestního stíhání dle § 11 odst. 1 písm. f) trestního řádu (č.l. 589). Proti tomuto podalo Okresní státní zastupitelství stížnost (č.l. 594) a dne **21. 7. 2016** Krajský soud v Ostravě rozhodl o zastavení trestního stíhání dle § 11 odst. 1 písm. j) trestního řádu (č.l. 604). Dne **29. 9. 2016** Nejvyšší státní zastupitelství podalo dovolání (č.l. 614), o kterém Nejvyšší soud dne **5. 4. 2017** rozhodl pod č.j. 7 Tdo 1628/2016-26 tak, že zrušil rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě a usnesení Okresního soudu v Novém Jičíně (č.l. 641). Dne **17. 5. 2018** vynesl Okresní soud v Novém Jičíně rozsudek, kterým žalobce zprostil obžaloby dle § 226 písm. b) trestního řádu (č.l. 832). Okresní státní zastupitelství v Novém Jičíně dne **7. 6. 2018** podalo do rozsudku odvolání (č.l. 840), které bylo dne 7. 1. 2019 usnesením Krajského soudu zamítnuto(č.l. 854). Rozsudek tak nabyl právní moci dne **7. 1. 2019** *(z připojeného spisu Okresního soudu v Novém Jičíně sp. zn. 4T 153/2015).*

8. Z výpisu z veřejné části živnostenského rejstříku (č.l. 449) bylo zjištěno, že žalobce má tři živnostenská oprávnění, a to pro pokrývačství a tesařství od 22. 9. 1997, pro zprostředkování služeb v oblasti řemeslných prací od 13. 2. 2003, pro výrobu, obchod a služby neuvedené v přílohách č. 1 až 3 živnostenského zákona, zprostředkování obchodu a služeb od 1. 2. 2003 *(z výpisu z veřejné části ŽR).*

9. Z připojeného spisu Okresního soudu v Prostějově sp.zn. 1 T 48/2013 soud zjistil, že žalobce byl rozsudkem tohoto soudu sp. zn 1 T 48/2013 ze dne 19. 8. 2013, pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 18 - ti měsíců, kdy výkon trestu mu byl podmíněně odložen na zkušební

dobu v trvání dvou let, tedy do 15. 10. 2015, a byl mu uložen peněžitý trest ve výměře 80 - ti denních sazeb po 250 Kč, celkem tedy 20 000 Kč, a pro případ, že by peněžitý trest nebyl vykonán, náhradní trest odnětí svobody v trvání 80 - ti dnů, a to za pokus přečinu pojistného podvodu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku a § 210 odst. 1 písm. c), odst. 4 trestního zákoníku. Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný dne 2. 9. 2013 odvolání. Odvolání obžalovaného do rozsudku bylo zamítnuto s odůvodněním, že soud prvého stupně skutkové a právní závěry přesvědčivě odůvodnil. Závěr soudu o tom, že obžalovaný svým jednáním naplnil všechny zákonné znaky přečinu pojistného podvodu podle § 21 odst. 1 tr. zákoníku a § 210 odst. 1 písm. c), odst. 4 tr. zákoníku ve stadiu pokusu, neboť uplatnil nárok na plnění ze smluvního pojištění, při kterém uvedl nepravdivé údaje, které byly podstatné pro vyplacení pojistného plnění v částce 90 840 Kč, je zcela přiléhavý. Pouze obezřetností Allianz pojišťovny a.s. nedošlo k vyplacení pojistného plnění, tedy z důvodů nezávislých na vůli obžalovaného. Rozsudek tak nabyl právní moci dne 15. 10. 2013 *(z rozsudku Okresního soudu v Prostějově č.j. 1 T 48/2013-511)*. Peněžitý trest ve výši 20 000 Kč odsouzený uhradil dne 25. 11. 2013 *(ze záznamu o složení)*. Dne 23. 12. 2013 podal žalovaný ve věci ústavní stížnost, která byla usnesením č.j. III. ÚS 3980/13 odmítnuta, neboť podmínky, za nichž obecnými soudy uplatněný výklad a aplikace práva resp. vedení procesu překračuje hranice ústavnosti, v dané věci splněny nejsou. Nelze rovněž dovodit ani excesivní odklon od zákonných zásad ovládajících postupy obecných soudů v řízení ani od pravidel ústavnosti *(z usnesení* č.j. *III. ÚS 3980/13*).

10. Soud dále provedl k důkazu *výslech svědkyně, manželky žalobce, xxx*. Svědkyně uvedla, že po sdělení obvinění byl žalobce ve velmi špatném psychickém stavu, hrozilo mu odsouzení. Žalobce byl v důsledku trestního stíhání podrážděný, nervózní, ve stresu, špatně spal. Mnohdy jej našla v noci procházet se po zahradě. Měla strach, že si něco udělá. Často se v té době hádali a těmito stavy trpěla celá rodina. Žalobce se v té době nevěnoval ani svým koníčkům, nesportoval, málo se věnoval dětem. Jeho zdravotní stav byl dobrý, neléčil se a neléčí se na žádné chronické onemocnění. V té době pracoval jako OSVČ a jako jediný jednatel ve firmě xxx s.r.o. Z tohoto zaměstnání byl jediný významný příjem pro celou rodinu. Svědkyně pracovala v této firmě jako účetní na částečný úvazek s příjmem cca 13 000 Kč měsíčně. Mají tři děti. Rodina splácela hypoteční úvěr v měsíčních splátkách po cca 20 000 Kč a dále školné dcery na soukromé škole v částce 20 000 Kč ročně. Tyto skutečnosti byly rovněž prokázány smlouvou o meziúvěru a úvěru ze stavebního spoření na částku 2 750 000 Kč ze dne 8. 11. 2011 a smlouvou o vzdělávání ze dne 2. 3. 2017. V důsledku trestního stíhání tak měla rodina existenční obavy. Svědkyně uvedla, že žalobce se v té době nemohl soustředit na práci a v důsledku toho se snížily i příjmy rodiny tak, že si museli půjčovat peníze od rodičů na úhradu splatných závazků. K úbytku klientů firmy žalobce však nedošlo. V místě bydliště se vědělo o trestním stíhání žalobce a svědkyně má za to, že jim lidé problémy přáli. Se spoluobčany v místě bydliště se nestýkali a nestýkají, nevzpomněla si na žádné pomluvy či invektivy ze strany spoluobčanů.

11. Žalobce *xxx, vyslechnut jako účastník řízení,* uvedl, že v době trestního stíhání měl obavy o osud firmy, ve které je společníkem a jednatelem a jeho manželka a bratr o organizaci firmy nic neví. Firma tak stojí pouze na jeho osobě. Manželka zde pracuje jako účetní a bratr jako řadový dělník. Jelikož byl žalobce v minulosti pravomocně odsouzen Okresním soudem v Prostějově, hrozilo mu reálně, že půjde do výkonu trestu. V důsledku toho byl ve velkém stresu, neměl chuť žít. Lékaře však nenavštívil, snažil se se situací sám vyrovnat. Uvedl, že klienti firmy se za této situace od něj neodvrátili a k poklesu zakázek nedošlo. S tím koresponduje i důkaz provedený výkazem zisků a ztrát firmy xxx s.r.o. v letech 2015 – 2017. Byl však podrážděný, nesoustředěný, což se projevovalo v chování ke klientům, kteří o trestním stíhání věděli a ptali se jej na to. Žalobce se podrobil identifikačním úkonům v rámci trestního řízení, podrobil se odběru DNA, byly mu sejmuty otisky prstů, byla pořízena kriminalistická fotografie jeho osoby. Tyto úkony velmi těžce nesl. Zejména se nemohl vyrovnat s tím, že jeho děti o celé věci věděly ze školy a ptaly se jej, jestli půjde sedět.

12. Z žádosti ze dne 26. 3. 2019 adresované Ministerstvu spravedlnosti ČR, má soud za prokázané, že žalobce požádal žalovanou o náhradu škody, která mu vznikla vynaložením prostředků na náklady obhajoby v trestním řízení, kterou vyčíslil částkou 56 323,08 Kč a poskytnutí zadostiučinění ve výši 150 000 Kč. Žalovaná potvrdila přijetí žádosti podáním ze dne 26. 3. 2019 a dále zaslala zástupci žalobce stanovisko dne 15. 1. 2020, z něhož vyplývá, že žádost byla posouzena podle zákona č. 82/1998 S. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Uvedla, že v daném případě došlo ohledně žadatele k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., za které lze považovat s ohledem na výsledek trestního řízení usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 16. 12. 2014. Pokud jde o náklady obhajoby, konstatovala, že ve věci žadatele byly splněny zákonné podmínky pro přiznání tohoto nároku co do důvodu, avšak bohužel výše požadované náhrady byla ponížena v souladu s advokátním tarifem upravujícím mimosmluvní odměnu. Žalovaná shledala důvodnou částku 52 090,50 Kč vč. DPH, představující 16 úkonů právní služby po 2 300 Kč, 1 půl úkon po 1 150 Kč, 17 režijních paušálů po 300 Kč a DPH ve výši 21 %. Pokud jde o náhradu nemajetkové újmy, potom žalovaná vycházela z kritérií, daných judikaturou NS, která mohou indikovat rozsah způsobené nemajetkové újmy a které jsou následující: **1) povaha trestní věci, 2) délka trestního řízení, 3) následky způsobené trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby.** V daném případě žalovaná uvedla, že došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu ust. § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., za které lze považovat s ohledem na výsledek trestního řízení usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 16. 12. 2014. Pokud jde o povahu trestní věci, pod tímto kritériem se má na mysli zejména závažnost trestného činu kladeného poškozené osobě za vinu. To souvisí s hrozbou trestního postihu a případného společenského odsouzení. V daném případě bylo proti žadateli zahájeno trestní stíhání ze spáchání trestného činu krácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1,2 písm. c) trestního zákoníku, za nějž mu hrozil trest odnětí svobody od 2 do 8 let. Žadatel byl již v minulosti pravomocně odsouzen za obdobnou majetkovou trestnou činnost (trestný čin pojistného podvodu). Je tak zřejmé, že žadatel se opakovaně dopouští trestné činnosti a situace probíhajícího trestního stíhání je mu známa. Je zřejmé, že lze jinak nahlížet na nemajetkovou újmu, která vznikla osobě prvně trestně stíhané a jinak je třeba nahlížet na nemajetkovou újmu u osoby, která se opakovaně vystavuje sama tlaku trestního stíhání. Pokud jde o délku trestního řízení, toto kritérium zohledňuje zejména to, po jak dlouhou dobu zásah do osobnostních složek jednotlivce v důsledku proti němu vedenému trestnímu řízení trval. V daném případě to byly celkem 4 roky, když tuto délku neshledává žalovaná za nepřiměřenou, neboť orgány činné v trestním řízení postupovaly plynule. Zásah způsobený trestním řízením v osobnostní sféře poškozené osoby nebyl, dle mínění žalované prokázán v takové intenzitě, která by založila povinnost žalované k satisfakci v penězích. Po zhodnocení všech okolností případu má žalovaná zato, že přiměřeným zadostiučiněním pro žalobce je konstatování, že v trestním řízení proti žalobci došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. a omluva žalované.

13. Soud učinil následující závěr o skutkovém stavu:

Proti žalobci bylo dne 16. 12. 2014 zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu krácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, 2 písm. c) trestního zákoníku. Dne 23. 12. 2014 udělil žalobce, jako obviněný v trestním řízení, plnou moc advokátovi Mgr. Tomáši Pavlíkovi, se sídlem AK Nový Jičín, K nemocnici 14. Dne **13. 8. 2015** Okresní státní zastupitelství v Novém Jičíně podalo obžalobu k Okresnímu soudu v Novém Jičíně a dne **17. 2. 2016** soud rozhodl o zastavení trestního stíhání dle § 11 odst. 1 písm. f) trestního řádu. Proti tomuto podalo Okresní státní zastupitelství stížnost a dne **21. 7. 2016** Krajský soud v Ostravě rozhodl o zastavení trestního stíhání dle § 11 odst. 1 písm. j) trestního řádu. Dne **29. 9. 2016** Nejvyšší státní zastupitelství podalo dovolání, o kterém Nejvyšší soud dne **5. 4. 2017** rozhodl pod č.j. 7 Tdo 1628/2016-26 tak, že zrušil rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě a usnesení Okresního soudu

v Novém Jičíně. Dne **17. 5. 2018** vynesl Okresní soud v Novém Jičíně rozsudek, kterým žalobce zprostil obžaloby dle § 226 písm. b) trestního řádu. Okresní státní zastupitelství v Novém Jičíně dne **7. 6. 2018** podalo do rozsudku odvolání, které bylo dne 7. 1. 2019 usnesením Krajského soudu zamítnuto. Zprošťující rozsudek tak nabyl právní moci dne **7. 1. 2019.** Žalobci do uplynutí dvouleté zkušební doby trestu podmíněného odnětí svobody v trvání 18 – ti měsíců (tj. do 15. 10. 2015), který mu byl uložen Okresním soudem v Prostějově, hrozil trest odnětí svobody na 2 až 8 let. Hrozba souhrnného trestu tak trvala pouze do 15. 10. 2015, tedy 10 měsíců. Poté, až do 7. 1. 2019, byla intenzita zásahu do osobnostní sféry žalobce výrazně nižší. V průběhu trestního stíhání trpěl žalobce neustálým stresem, psychickými problémy, nespavostí, pocity nespravedlnosti. Neměl chuť do práce, měl pocity zmaru, vývoj a okolnosti trestního stíhání považoval za velmi podivné. Pociťoval existenční strach o budoucnost, zejména obavu, že mu bude uložen trest odnětí svobody a v důsledku toho on i jeho rodina přijde o zdroj obživy. Tato situace se nicméně neodrazila podstatným způsobem na jeho zdravotním stavu, když zdravotní problémy jej nedonutily vyhledat lékařskou pomoc a se situací se tak vyrovnal sám. Zdravotní stav žalobce je dobrý, neléčil se, ani se neléčí s žádnými závažnými zdravotnímu problémy. Rovněž nedošlo ke snížení příjmů žalobce z podnikání jeho firmy xxx s.r.o. Žalobcova rodina se v místě bydliště nestýká se spoluobčany, nenavazuje s nimi přátelské vztahy, a proto nedošlo z důvodů trestního řízení k újmě na těchto sociálních kontaktech. Přesto žalobce trpěl zejména tím, že se o trestním řízení proti němu, jak v obci, ve škole, kterou navštěvují jeho děti, tak v jeho firmě a mezi klienty vědělo. V rámci trestního řízení byl žalobce podroben tzv. identifikačním úkonům u policie (vyfotografování z více stran, pořízení otisků prstů, odběru biologických vzorků). Tuto skutečnost rovněž nesl těžce. Trestní stíhání bylo pravomocně ukončeno dne 7. 1. 2019 zproštěním obžaloby. Po jeho skončení zaslal žalobce dne 26. 3. 2019 Ministerstvu spravedlnosti ČR žádost o náhradu škody způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným rozhodnutím nebo úředním postupem, přičemž se domáhal náhrady nákladů vynaložených na obhajobu v trestním řízení ve výši 56 323,08 Kč a dále poskytnutí zadostiučinění za újmu, která mu byla způsobena nezákonným rozhodnutím ve výši 150 000 Kč. Žalovaná shledala důvodným a uznala nárok žalobce na úhradu nákladů na obhajobu, a požadovanou částku ve výši 52 090,50 Kč mu v průběhu soudního řízení vyplatila. Ve vztahu k nároku na odškodnění nemajetkové újmy žalobce žalovaná konstatovala, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Novém Jičíně pod spisovou značkou 4 T 153/2015 bylo vůči žalobci vydáno nezákonné rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., za což se žalovaná žalobci omluvila. Podle žalované nebyly splněny podmínky pro přiznání zadostiučinění v peněžní formě, proto nárok na vyplacení částky 150 000 Kč neuznala.

14. *Po právní stránce soud věc posuzoval podle § 1 odst. 1) zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, dále jen OdpŠk, v platném znění, podle něhož stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.*

15. *Dle § 5 OdpŠk, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.*

16. *Dle § 7 odst. 1) OdpŠk, právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.*

17. *Dle § 8 odst. 1) OdpŠk, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán. Právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.*

18. *Dle § 31 odst. 1) OdpŠk, náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu.*

19. *Dle § 31 odst. 2) OdpŠk, náhradu nákladů řízení může poškozený uplatnit jen tehdy, jestliže neměl možnost učinit tak v průběhu řízení na základě procesních předpisů, anebo jestliže mu náhrada nákladů takto již nebyla přiznána.*

20. *Dle § 31 odst. 3) OdpŠk, náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního právního předpisu 12) o mimosmluvní odměně.*

21. *Podle § 31a odst. 2) OdpŠk zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.*

22. *Vznik nemajetkové újmy způsobené výkonem veřejné moci zpravidla nelze dokazovat (jde o stav mysli poškozené osoby). V řízení se tak obvykle zjišťuje, zda jsou dány objektivní důvody, aby se dotčená osoba mohla cítit poškozenou, tedy zda vzhledem ke konkrétním okolnostem případu by se i jiná osoba v obdobném postavení mohla cítit dotčenou ve složkách tvořících ve svém souhrnu nemajetkovou sféru jednotlivce (rozsudek NS ze dne 20. 1. 2016 sp.zn. 30 Cdo 2865/2015 – C 15344).*

23. Nárok žalobce soud posuzoval nejen podle citovaných zákonných ustanovení, ale současně postupoval podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu ČR, zejména podle rozhodnutí spisové značky *30 Cdo 2813/2011 ze dne 27. 6. 2012*, publikovaného rovněž ve Sbírce rozhodnutí. Patří mezi ustálenou soudní praxi, že podle zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu. Protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje. Neposuzuje se správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání, rozhodující je výsledek trestního stíhání *(viz. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001)*. Stát za škodu ani nemajetkovou újmu způsobenou v takovém případě trestním stíháním neodpovídá pouze tehdy, jestliže si poškozený trestní stíhání zavinil či způsobil sám *(viz. nález Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2011, Pl. ÚS 11/10 – 2),* nebo tehdy, kdy byl poškozený zproštěn obžaloby nebo bylo proti němu trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost anebo že trestný čin byl amnestován. Z předložených listinných důkazů bylo prokázáno, že v projednávané věci došlo k vydání nezákonného rozhodnutí a žalobce oprávněně uplatnil podle ustanovení § 8 zákona č. 82/1998 Sb. nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím.

24. Ustanovení § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. je norma s relativně neurčitou hypotézou, vyžadující, aby soud s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti každého individuálního případu sám vymezil okolnosti významné pro určení výše náhrady. Přitom je dle judikatury třeba vzít v úvahu kritéria, která se v takových případech zpravidla vyskytují a která obvykle mají vliv na rozsah způsobené újmy, jak je formuloval Nejvyšší soud ČR v rozsudku sp. zn. 30 Cdo 2813/2011. Mezi tato kritéria patří: 1) povaha věci, 2) délka trestního řízení a 3) následky způsobené trestním řízení v osobnostní sféře poškozené osoby. Vedle toho je třeba při stanovení formy a výše zadostiučinění přihlédnout k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Těmi jsou dle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího soudu ČR zejména okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, projevující se například ve zjištění, že trestní stíhání bylo proti poškozenému zahájeno zjevně bezdůvodně nebo dokonce s cílem jej poškodit (v takovém případě bude poškozený zahájení trestního stíhání vnímat obzvlášť úkorně). Jsou jimi také okolnosti zahájení trestního

stíhání předcházející, popřípadě trestní stíhání poškozeného provázející, vedoucí k závěru o podílu poškozeného na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno, popřípadě, že proti němu bylo ve vedení trestního stíhání pokračováno, aniž by bylo lze uzavřít, že si trestní stíhání zavinil sám. Je třeba rovněž zohlednit důvody, pro které k zastavení trestního stíhání nebo zproštění obžaloby došlo. Přitom je třeba vycházet z toho, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namístě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. V konečném důsledku musí výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídat výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřovaných zejména s ohledem na uvedená kritéria) shodují, tedy výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném.

25. Pokud jde o povahu trestní věci, má se na mysli zejména závažnost trestného činu kladeného poškozené osobě za vinu, neboť zpravidla přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou osoba poškozená konkrétní trestní řízení negativně vnímá. Ta souvisí i s hrozbou trestního postihu, tedy druhem a výší trestu a případného společenského odsouzení, které se zrcadlí v charakteru veřejného zájmu chráněného trestními předpisy v konkrétním případě. Je nutno konstatovat, že trestní stíhání proti žalobci nebylo vedeno zjevně nedůvodně nebo dokonce s cílem jej poškodit. Žalobce byl soudem zproštěn obžaloby z důvodu, že nebylo možné jednoznačně vyvrátit obhajobu žalobce o spolupráci s osobami, které v letech 2009 – 2010 zajišťovaly pracovníky pro potřeby podnikatelské činnosti žalobce xxx, neboť jejich existence nebyla provedenými důkazy popřena a pokud nebyly tyto osoby jednající prokazatelně s Jiřím Šimkem blíže objasněny, panují dle názoru soudu ve věci podstatné pochybnosti o tom, že by xxx v průběhu let 2009 – 2010 neoprávněně vystavoval faktury a příjmové doklady za účelem neoprávněného snížení svých daňových povinností z titulu plnění daně z příjmů fyzických osob. Odvolací soud v trestní věci dospěl k závěru, že okresní soud provedl všechny důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, s provedenými důkazy se vypořádal v odůvodnění rozhodnutí a dospěl ke zprošťujícímu výroku hodnocením důkazů provedených zcela v souladu s ust. § 2 odst. 6 trestního řádu.

26. Trestní stíhání žalobce sice nebylo vedeno pro trestné činy proti životu, zdraví, svobodě a lidské důstojnosti, které jsou obecně chápány jako nejzávažnější, ovšem je třeba přihlédnout k tomu, že zde existovala možnost uložení vysokého trestu odnětí svobody, což nepochybně zvýšilo intenzitu obav, které žalobce v průběhu probíhajícího trestního řízení prožíval. Zásah do osobnostních sfér žalobce v důsledku proti němu vedenému trestnímu řízení trval v období od 16. 12. 2014 (okamžik doručení rozhodnutí o zahájení trestního stíhání) do 7. 1. 2019 (právní moc zprošťujícího rozsudku), tedy 4 roky a 21 dní. Soud však rovněž zohlednil skutečnost, že žalobce byl již v minulosti pravomocně odsouzen Okresním soudem v Prostějově. Žalobci do uplynutí dvouleté zkušební doby trestu podmíněného odnětí svobody v trvání 18 – ti měsíců (tj. do 15. 10. 2015), který mu byl uložen Okresním soudem v Prostějově, hrozil trest odnětí svobody na 2 až 8 let. Hrozba souhrnného trestu tak trvala pouze do 15. 10. 2015, tedy 10 měsíců. Poté byla intenzita zásahu do osobnostní sféry žalobce výrazně nižší. V daném případě trestní stíhání žalobce nebylo medializováno, nebyl stíhán vazebně, ovšem musel se podrobit po svém výslechu na policii ve vztahu k trestnému činu, z něhož byl podezírán, zcela nedůvodnému zásahu do osobnostní sféry člověka. Trestní stíhání nesl žalobce velmi těžce přesto, anebo právě proto, že již byl v minulosti trestně stíhán a odsouzen. Jako jednatel obchodní korporace byl vystaven tlaku a negativní pozornosti ze strany svých spolupracovníků a klientů. Zejména nesl velmi těžce skutečnost, že se o jeho trestním stíhání baví jeho děti. Následky způsobené trestním řízením měly tak významný dopad do jeho soukromého i profesního života. V důsledku probíhajícího trestního řízení prožíval značný stres, trpěl nespavostí, pocity nespravedlnosti a zmaru. Jak vyplynulo z účastnické výpovědi žalobce, trestní řízení negativně působilo na jeho zdravotní stav. Hrozící vysoký trest odnětí

svobody vyvolával u žalobce a nepochybně i u členů jeho rodiny, kteří byli na jeho příjmy odkázáni svou výživou, důvodné existenční obavy z budoucnosti, pokud by byl odsouzen. Žalobce působí jako jednatel a společník obchodní korporace xxx s.r.o., dále rovněž podniká na základě živnostenských oprávnění. Nepodmíněný trest odnětí svobody by tedy byl pro něj likvidační. Trestní stíhání také negativně ovlivnilo vztahy s klienty a obchodními partnery. Ke všem těmto skutečnostem soud přihlédl v rámci posouzení zásahu do osobnostní sféry žalobce.

27. V neposlední řadě soud v souladu s ustanovením podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. a rovněž s odkazem na závěry citovaného rozsudku Nejvyššího soudu ČR ve věci 30 Cdo 2813/2011 při stanovení výše a formy zadostiučinění přihlédl i k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Těmi jsou zejména okolnosti vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, včetně okolností zahájení trestního stíhání předcházejících, které ovšem rozhodně nemohou vést k závěru o podílu poškozeného na tom, že proti němu bylo trestní stíhání zahájeno a vedeno. Naopak žalobce s orgány policie od počátku ochotně spolupracoval a podal jim podrobná a náležitá vysvětlení, v řízení se bránil podáváním opravných prostředků. Nelze tedy uzavřít, že si trestní stíhání zavinil sám.

28. Soud vycházel z toho, že forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tedy její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva je namístě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat *(srovnej např. rozhodnutí NS ČR 30 Cdo 2256/2011)*. Trestní stíhání proti žalobci nebylo vedeno důvodně. Žalobce byl soudem zproštěn obžaloby z důvodu, že nebylo možné jednoznačně vyvrátit obhajobu žalobce o spolupráci s osobami, které v letech 2009 – 2010 zajišťovaly pracovníky pro potřeby podnikatelské činnosti žalobce xxx, neboť jejich existence nebyla provedenými důkazy popřena a pokud nebyly tyto osoby jednající prokazatelně s xxx blíže objasněny, panují dle názoru soudu ve věci podstatné pochybnosti o tom, že by xxx v průběhu let 2009 – 2010 neoprávněně vystavoval faktury a příjmové doklady za účelem neoprávněného snížení svých daňových povinností z titulu plnění daně z příjmů fyzických osob. Odvolací soud v trestní věci dospěl k závěru, že okresní soud provedl všechny důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí, s provedenými důkazy se vypořádal v odůvodnění rozhodnutí a dospěl ke zprošťujícímu výroku hodnocením důkazů provedených zcela v souladu s ust. § 2 odst. 6 trestního řádu.

29. Při určení výše přiměřeného zadostiučinění soud vedle uvedených kritérií rovněž zkoumal, zda přiznaná výše odškodnění odpovídá výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují. Za účelem komparace tohoto případu s jinými obdobnými vyšel soud z rozsudku zdejšího soudu týkajícího se trestní věci žalobců a) EKOBAU INVEST a.s., IČ: 26820897, b) xxx, nar. xxx č. j. 7 C 22/2019-98 ze dne 22. 7. 2019 (potvrzeného rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č.j. 57 Co 334/2019-121), o nemajetkovou újmu ve výši 200 000 Kč. V daném případě u žalobce b) trvalo trestní stíhání 1 rok a 8 měsíců, tedy kratší dobu, než v této věci. Krajský soud v Ostravě rozsudkem dle ustanovení § 226 písm. b) trestního řádu žalobce b) zprostil obžaloby. Žalobce b) byl, na rozdíl od žalobce v souzené věci, stíhán jako osoba nikdy v minulosti netrestaná a zcela bezúhonná. Takto nesl trestní stíhání proti své osobě velmi těžce. Žalobce b), stejně jako žalobce v souzené věci, působil jako statutární orgán v obchodní korporaci a byl tak vystaven tlaku a negativní pozornosti. Trestní stíhání negativně ovlivnilo pohled spolupracujících firem a obchodních partnerů na jeho osobu, neboť do té doby žil bezúhonným životem a požíval dobré pověsti. Následky způsobené trestním řízením měly významný dopad do jeho soukromého i profesního života žalobce. V důsledku probíhajícího trestního řízení prožíval značný stres, trpěl nespavostí, pocity nespravedlnosti a zmaru. Probíhající trestní řízení negativně působilo na zdravotní stav žalobce, který, na rozdíl od žalobce v souzené věci, trpí hypertenzí a arytmií, o nichž je obecně známo, že stres tyto nemoci zhoršuje. Hrozící vysoký trest odnětí svobody a zákazu výkonu podnikatelské činnosti, jakož i hrozící vysoká náhrada škody

poškozeným, vyvolávaly u žalobce b) a nepochybně i u členů jeho rodiny, kteří byli na jeho příjmy odkázáni svou výživou, důvodné existenční obavy z budoucnosti, pokud by byl odsouzen. Žalobce b) působí jako předseda představenstva žalobkyně a), dále je jednatelem dvou společností a rovněž podniká na základě živnostenského oprávnění v několika oborech, tedy trest zákazu podnikání by byl pro něj likvidační. Žalobce b) se domáhal náhrady nemajetkové újmy způsobené zásahem do jeho osobnostních práv nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání a samotným trestním stíháním ve výši 200 000 Kč s přísl. Rozsudkem zdejšího soudu, který nabyl právní moci, mu byla z tohoto titulu přiznána částka 70 000 Kč s úrokem z prodlení a v částce 130 000 Kč s přísl. byla žaloba zamítnuta, když soud vzal v úvahu všechna výše uvedená kritéria. Při rozhodování o výši přiměřeného zadostiučinění tak soud učinil srovnání s tímto pravomocně skončeným případem a dospěl k závěru, že stejně jako v rozhodnuté věci, tak i v souzeném případě mělo trestní stíhání významný dopad do rodinného a soukromého života žalobce. Rodina prožívala stres, žalobce trpěl nespavostí, byl nervózní, podrážděný, měl problémy v jednání s klienty a obchodními partnery, trpěl důvodnou obavou z uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody. Na rozdíl od skončené věci, však byl žalobce již dříve pravomocně odsouzen za majetkovou trestnou činnost a tato skutečnost zvyšovala jeho obavy z nepodmíněného trestu. Tuto skutečnost však není možné, dle názoru soudu, klást k tíži žalobkyně. Naopak v této souvislosti soud přistoupil ke snížení částky odškodnění. Dále soud snížil, oproti skončené věci, požadované odškodnění z toho důvodu, že žalobce neměl v důsledku trestního stíhání významné poškození zdraví, či zhoršení jeho zdravotního stavu, jeho věc nebyla nijak medializována, v jeho podnikání nedošlo k poklesu příjmů či k odchodu klientů a obchodních partnerů. Stejně tak nedošlo ke zhoršení sociálních vazeb se spoluobčany v místě bydliště. Ke všem těmto skutečnostem soud přihlédl v rámci posouzení zásahu do osobnostní sféry žalobce a v rámci posouzení výše tohoto odškodnění.

30. Dále soud provedl srovnání rovněž s rozsudkem zdejšího soudu, týkajícího se trestní věci žalobce xxx, nar. xxx, č. j. 12 C 225/2015-240 ze dne 16. 3. 2017 (potvrzeného rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č.j. 11 Co 203/2017-137), o nemajetkovou újmu ve výši 265 000 Kč, kdy bylo přiznáno odškodnění ve výši 65 000 Kč a v částce 200 000 Kč byla žaloba zamítnuta.

31. Soud neshledal žádný z u důvodů, pro které by byla odpovědnost žalované vyloučena. Žalovaná základ nároku nerozporovala, sama konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí, rozporovala finanční formu zadostiučinění, poskytnutou omluvu považovala za dostatečnou satisfakci. S tímto postojem žalované se soud neztotožňuje a má za to, že z hlediska obecné slušnosti by se žalobci k odčinění následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře mělo finanční satisfakce skutečně dostat. Při určení výše zadostiučinění postupoval soud podle výše citovaných kritérií vymezených judikaturou a stanovil zadostiučinění ve výši 40 000 Kč s přihlédnutím ke specifickým okolnostem tohoto případu. Vycházel především z povahy trestní věci (ohrožení vysokou trestní sazbou odnětí svobody na 2 až 8 let, z délky trestního řízení, kdy po dobu více než čtyř let byl žalobce vystaven obavám z uložení vysokého trestu, a to nepodmíněného trestu odnětí svobody. Co se týče následků způsobených trestním řízením v osobnostní sféře žalobce**,** bylo prokázáno, že prožíval značný stres, měl psychické problémy, v noci špatně spal, trpěl obavami z budoucnosti, měl pocity zmaru, nespravedlnosti a beznaděje. Musel čelit otázkám spolupracovníků, klientů a obchodních partnerů na vzniklou situaci. Soud přihlédl ke specifickým okolnostem, za kterých k zahájení trestního stíhání došlo a za kterých došlo ke zproštění obžaloby. Přiznaná výše zadostiučinění tak, dle názoru soudu, odpovídá výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují.

32. O nákladech řízení soud rozhodoval podle ustanovení § 142 odst. 3 o.s.ř., podle něhož i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu. Vycházel přitom z

rozhodnutí Ústavního soudu I. ÚS 42/16 ze dne 6. 4. 2016, v němž Ústavní soud zdůraznil, že pro rozhodování o náhradě nákladů řízení zpravidla platí zásada úspěchu ve věci (§ 142 občanského soudního řádu), doplněná zásadou zavinění. Poměřovat úspěch a neúspěch ve věci však nelze jen tím, jak bylo o konkrétním návrhu rozhodnuto, ale je třeba jej posuzovat v širších souvislostech. Rozhodování o nákladech řízení nesmí být jen mechanickým posuzováním výsledků sporu bez komplexního zhodnocení rozhodnutí v meritu věci. Ve sporech o přiměřené zadostiučinění dle § 31a zákona č. 82/1998 Sb. to pak konkrétně znamená, že je třeba rozlišovat mezi posuzováním samotné existence nemajetkové újmy způsobené při výkonu veřejné moci, tedy základu nároku, a rozhodováním o konkrétní výši přiměřeného zadostiučinění za existující nemajetkovou újmu. Rozhodování o výši přiměřeného zadostiučinění, na rozdíl od posuzování existence újmy, obecně splňuje podmínky aplikace ustanovení § 136 občanského soudního řádu, a tedy představuje úvahu soudu ve smyslu tohoto ustanovení. Neexistuje totiž žádná exaktní metoda, jak stanovit přiměřenost zadostiučinění, respektive jeho výši. Proto přizná-li obecný soud žalobci nižší přiměřené zadostiučinění, než jakého se domáhal, uplatní se při rozhodování o náhradě nákladů řízení § 142 odst. 3 občanského soudního řádu, jenž v takovém případě, tedy závisí-li rozhodnutí o výši plnění na úvaze soudu, umožňuje i částečně úspěšnému žalobci přiznat náhradu nákladů řízení v plném rozsahu. Žalobce nemůže být v rámci náhrady nákladů řízení sankcionován za ne zcela přiléhavý odhad výše budoucího přiznaného nároku.

33. V projednávané věci se žalobce původně domáhal náhrady škody ve výši 56 323,08 Kč a přiměřeného zadostiučinění ve výši 150 000 Kč. V průběhu řízení mu byla žalovanou zaplacena částka 52 090,50 Kč a tímto rozhodnutím mu byla přiznána částka 40 000 Kč. Při určení výše náhrady soud vycházel z výše uvedeného názoru Ústavního soudu, když existence nemajetkové újmy byla v řízení prokázána. Soud žalobci přiznal náhradu nákladů řízení v částce 33 798 Kč, sestávající ze zaplaceného soudního poplatku v částce 5 000 Kč, z odměny advokáta dle § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., z režijních paušálů, to vše (vyjma SOP) navýšeno o 21 % DPH. Odměna z částky 50 000 Kč, která se považuje za tarifní hodnotu, činí 3 100 Kč za jeden úkon právní služby. Advokát žalobce učinil 7 úkonů (převzetí věci, předžalobní výzva – žádost dle zák. č. 82/1998 Sb., sepis žaloby, 2 x účast u jednání soudu ve dnech 4. 2. 2019, 18. 6. 2020, podání ve věci samé ze dne 24. 2. 2020, sepis závěrečného návrhu), 7 x režijní paušál po 300 Kč dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., k tomu 21% DPH z částky 23 800 Kč, což činí 4 998 Kč. Celkem tak soud zavázal žalovanou na základě výše uvedeného zaplatit žalobci k rukám advokáta na nákladech řízení částku 33 798 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ostravě, prostřednictvím Okresního soudu v Novém Jičíně. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalovaná povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobce domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Nový Jičín 21. července 2020

JUDr. Ivana Bačová v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vavříčková.

soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Vavříčková.